

KARTA PRZEDMIOTU NA ROK AKADEMICKI 2019/2020

INFORMACJE OGÓLNE

1. Nazwa przedmiotu kształcenia
Chirurgia i Pielęgniarstwo chirurgiczne

2. Nazwa jednostki prowadzącej moduł
Wydział Nauk o Zdrowiu

3. Grupa treści kształcenia
Nauk w zakresie opieki specjalistycznej.

4. Typ przedmiotu
obowiązkowy

5. Poziom studiów
Studia I stopnia

6. Liczba punktów ECTS - 3

7. Poziom przedmiotu
zaawansowany

8. Rok studiów, semestr
I rok, semestr II- zimowy

9. Liczba godzin wsemestrze

	Wyk.	Ćw.	L.k.u.p.*	MCSM	Prj.	ppn*	Zp.	P.z.
Sem.II	40	39	-	6		15	-	-

10. Język wykładowy: polski

11. Wykładowca (wykładowcy)
dr Zbigniew Kamiński, mgr Jolanta Lewczuk

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

12. Wymagania wstępne

Znajomość zagadnień z anatomii i fizjologii człowieka. Znajomość zagadnień z podstaw pielęgniarstwa

13. Cele przedmiotu

Przygotowanie studenta do opieki pielęgniarstwa nad pacjentami chirurgicznymi.

14. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Student, który zaliczył przedmiot:
Zna i rozumie-

Metody i warunki weryfikacji
efektów kształcenia

WIEDZA

D.W1. czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku D.W2. etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach; D.W3. zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej; D.W4. rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania; D.W5. zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; D.W6. właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; D.W7. standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; D.W8. reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację; D.W25. zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową; D.W10. zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym); D.W18. metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności; D.W23. czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne; D.W22. zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS); D.W24. zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom; D.W29. zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym; D.W30. metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu; D.W32. metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia; D.W33. metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	Kontrola pisemna, i ustna, proces pielęgnowania ,weryfikacja w warunkach , akademickich, klinicznych oraz warunkach symulacji medycznej z wykorzystaniem programu ICNP
UMIEJĘTNOŚCI	
D.U1. gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa; D.U2. prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień; D.U3. prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób; D.U6. dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków; D.U7. dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji; Dziennik Ustaw– 101 – Poz. 1573– 100 – D.U8. rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych; D.U9. doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii; D.U10. wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu; D.U12. przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych; D.U13. wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych; D.U14. przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia; D.U15. dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	Kontrola ustna i pisemna – zestawy pytań, proces pielęgnowania udokumentowany ,weryfikacja w warunkach akademickich, klinicznych i symulacji medycznej

D.U17. prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe; D.U18. rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego; D.U19. pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną; D.U20. prowadzić rozmowę terapeutyczną; D.U23. asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych; D.U24. oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe; D.U25. postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta; D.U26. przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza; D.U27. udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia; D.U29. doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;	
---	--

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

1) dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych; 2) formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 3) okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową; 4) rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań; 5) ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne; 6) wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów.	Samooocena Samooocena Ocena grupy Obserwacja weryfikacja w warunkach akademickich, klinicznych i symulacji medycznej
---	--

15. Treści programowe

Forma zajęć - wykłady

1. Rozwój Chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego w Polsce. Organizacja i specyfika pracy w oddziale chirurgicznym. 2. Nowoczesne metody diagnozowania i leczenia chirurgicznego. Zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi 3. Zasady przygotowania chorego do zabiegu operacyjnego w trybie planowym i nagłym 4. Powikłania pooperacyjne wczesne i późne 5. Metody żywienia pacjentów w oddziale chirurgicznym 6. Schorzenia chirurgiczne przewodu pokarmowego (choroba refleksowa przełyku, achalazja i uchyłki przełyku, wrzód żołądka i dwunastnicy, rak żołądka, kamica pęcherzyka żółciowego, choroba Leśniowskiego - Crohna, rak jelita grubego i polipy jelita grubego, wrzodziejące zapalenie jelita grubego, choroby odbytu, przepukliny brzuszne). Badania diagnostyczne 7. Ostre schorzenia chirurgiczne jamy brzusznej: ostre zapalenie trzustki, zapalenie otrzewnej, niedrożność jelit, krwawienie z przewodu pokarmowego, ostre zapalenie wyrostka robaczkowego. 8. Badania diagnostyczne 9. Najczęstsze schorzenia układu moczowo-płciowego (kamica układu moczowego, przerost gruczołu krokowego). Badania diagnostyczne 10. Oparzenia i odmrożenia jako problem chirurgiczny 11. Chirurgiczne choroby klatki piersiowej (rozstrzenie oskrzeli, ropień płuca, rak płuca, odma opłucnowa, ropniak opłucnej). Badania diagnostyczne 12. Zasady leczenia chirurgicznego wybranych chorób naczyń (zakrzepowo-zarostowe zapalenie naczyń, tętniaki, żylaki kończyn dolnych, zakrzepowe zapalenie żył). Badania diagnostyczne 13. Chirurgiczne zasady leczenia chorób tarczycy (wole obojętne i nadczynne) Badania diagnostyczne 14. Chirurgia urazowa - złamania kości i urazy stawów (złamanie szyjki kości udowej, skręcenia i zwichnięcia). Badania diagnostyczne

Zakres zagadnień do realizacji pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego.

1. Rola pielęgniarki w przypadku powikłań w zakresie gojenia się rany pooperacyjnej.
2. Rola pielęgniarki w profilaktyce, wczesnym wykrywaniu i leczeniu żylnej choroby zakrzepowo- zatorowej i jej następstw.

Forma zajęć – ćwiczenia – kształtujące umiejętności praktyczne

1. Prawidłowe przyjęcie pacjenta do oddziału. Udział pielęgniarki w prawidłowej adaptacji chorego nowoprzyjętego w oddziale chirurgicznym. Planowanie opieki zgodnie z postawionymi diagnozami. Zapobieganie zakażeniom wewnątrzszpitalnym
2. Zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem operowanym. Problemy pielęgnacyjne pacjentów przed i po zabiegu operacyjnym
3. Zasady rozpoznawania problemów pielęgnacyjnych pacjentów po operacji przewodu pokarmowego; żołądka i dwunastnicy, dróg żółciowych i wątroby, trzustki, jelita cienkiego i grubego, niedrożności jelit, zapalenie wyrostka robaczkowego, przepukliny brzusznej.
4. Opieka pielęgniarska nad chorym z wyłonią stomią jelitową i urostomią. Przygotowanie pacjenta do samo-opieki.
5. Zasady edukacji pacjenta operowanego z powodu chorób przewodu pokarmowego żołądka i przygotowanie go do samo-opieki i samo-pielęgnacji
6. Zasady rozpoznawania problemów pielęgnacyjnych pacjentów z ostrymi stanami chirurgicznymi jamy brzusznej.
7. Problemy pielęgnacyjne chorych z kamicą moczową i przerostem gruczołu krokowego – zadania pielęgniarki
8. Zasady pielęgnowania pacjenta z odmrożeniami i oparzeniami- rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych.
9. Opieka nad chorym z chorobą chirurgiczną klatki piersiowej – ustalanie problemów pielęgnacyjnych chorego. Pielęgnowanie pacjenta leczonego z zastosowaniem drenażu opłucnej.
10. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z powodu choroby żył i tętnic.
11. Pielęgnowanie pacjenta z urazami czaszkowo- mózgowymi, kręgosłupa i rdzenia kręgowego.
12. Zasady opieki pielęgniarskiej i rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych pacjenta po operacji tarczycy.
13. Problemy pielęgnacyjne pacjentów leczonych ortopedycznie.
14. Edukacja pacjenta z wszczepioną protezą stawu biodrowego,
15. Udział pielęgniarki w leczeniu ran

Tematy zajęć z pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego

1. Pielęgnowanie chorego z zaburzeniami wodno- elektrolitowymi.
2. Opieka pielęgniarska nad chorym z przetoką odżywczą przewodu pokarmowego.
3. Pielęgnowanie pacjenta leczonego z powodu urazu klatki piersiowej.

16. Narzędzia/metody dydaktyczne

1. Metoda podająca – wykład

2. Metody praktyczne- ćwiczenia , laboratoria kształtujące umiejętności praktyczne, zajęcia praktyczne, symulacje medyczne

3. Metoda problemowa - dyskusja

4. Metoda eksponująca- pokaz

5. Metody aktywizujące; metoda przypadków, scenariusze zdarzeń medycznych(symulacja medyczna , pacjent standaryzowany)

6. Metody problemowe i aktywizujące ; praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego

1 Sposoby oceny (F – formująca; P – podsumowująca)

Wykłady ; test wiadomości, sprawdzian wiadomości pisemny, esej

Ćwiczenia w pracowni umiejętności; sprawdzian wiadomości , sprawdzian umiejętności praktycznych (wykonanie czynności)	
Zajęcia praktyczne; obserwacja uczestnicząca , rozwiązywanie sytuacji problemowych pacjentów, ocena prowadzonej dokumentacji, sprawdzian umiejętności praktycznych, sprawdzian wiadomości ustny. Pisemne i ustne sprawozdanie – raport z dyżurów.	
Zajęcia w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej; debriefing -(formułowanie informacji zwrotnej ,sprawozdanie , raport).	
2 Obciążenia pracą studenta	
forma aktywności	średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem** - godz. --	
Wykład godz.40+ Godziny pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego- 15 godz.- ćw. 39 godz. MCSM- 6 godz,	
SUMA - 100 godzin	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU – 3 ECTS	
3 Literatura podstawowa i uzupełniająca	
Literatura podstawowa:	
1.Red .O.J. Garden, A.W. Bradbury, J.L.R. Forsythe, R.W. Parks Red. Wyd. polskiego Tadeusz Popiela Davinson Chirurgia. Podręcznik dla studentów. wyd. II polskie Edra Urban & Partner Wrocław 2015,	
2. Walewska E. Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. Wydanie II uaktualnionePZWL, Warszawa 2014	
3. Fibak J. Chirurgia – repetytorium. PZWL, Warszawa 2010	
4. Głuszek S. Chirurgia. Podręcznik dla studentów. Czelej, Lublin 2008	
5. Klimczyk A. wybrane zagadnienia z pielęgniarstwa chirurgicznego. Medicon, Warszawa 2008	
6. Kapała W. Pielęgniarstwo w chirurgii. Wybrane problemy z praktyki pielęgniarstwa oddziałów chirurgii ogólnej. Czelej, Lublin 2006	
Literatura uzupełniająca:	
1.Kapała W. Pielęgniarstwo w chirurgii. Czelej, Lublin 2006	
2. Brongel L., Lasek J., Słowiński K. (red.) Podstawy współczesnej chirurgii urazowej. Wydawnictwo Medyczne, Kraków 2005	
3. Tomasz Banasiewicz, Piotr Krokowicz, Marek Szczepkowski. Stomia. Prawidłowe postępowanie chirurgiczne i pielęgnacja. Termedia Wydawnictwo Medyczne. Poznań 2014	
4. Ciuruś M. Pielęgniarstwo operacyjne. Makmed, Warszawa 2007	
5. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red.). Diagnostyka i interwencje pielęgniarstwa. Warszawa 2008	
Czasopisma:	
1.Magazyn Pielęgniarki i Położnej.	
2.Zdrowie Publiczne.	
3.Pielęgniarstwo XXI wieku.	
4.Służba Zdrowia.	
4 Formy oceny - szczegóły	

Ocena osiągnięcia założonych efektów kształcenia w zakresie wiedzy;

Kryteria oceny wiadomości ,(skala ocen- b. dobry, dobry plus, dobry, dostateczny plus, dostateczny, niedostateczny)

1. **Bardzo dobry**- opanowanie całego materiału, przedstawianie wiedzy w logiczny układ, właściwie rozumie uogólnienia i związków między nimi oraz wyjaśnianie zjawisk , samodzielne wykorzystywanie teorii w praktyce . Posługiwanie się poprawnym językiem, stylem i terminologią naukową.
2. **Dobry plus** - opanowanie całego materiału, wiązanie wiedzy w logiczną całość , wyjaśnianie zależności pomiędzy zachodzącymi zjawiskami, samodzielne wykorzystywanie teorii w praktyce z niewielkim ukierunkowaniem przez nauczyciela. Posługiwanie się terminologią medyczną.
3. **Dobry** -Opanowanie materiału programowego, wiązanie wiedzy w logiczną całość, rozumienie uogólnień i związków między nimi , stosowanie wiedzy teoretycznej i praktycznej z pomocą nauczyciela. Posługiwanie się poprawnym językiem i terminologią naukową.
4. **Dostateczny plus**- opanowanie materiału programowego , wiązanie wiedzy wykazywanie związków logicznego powiązania między zjawiskami z pomocą nauczyciela. Wykorzystanie wiedzy teoretycznej w praktyce po ukierunkowaniu przez nauczyciela. Język poprawny. Posługiwanie się terminologią medyczną.
5. **Dostateczny** –opanowanie treści programowych do treści podstawowych, trudności w łączeniu ich w logiczną całość. Wykorzystanie wiedzy teoretycznej w praktyce przy pomocy nauczyciela. Język potoczny , styl nieporadny.
6. **Niedostateczny** – brak wiadomości programowych , brak rozumienia uogólnień , umiejętności wyjaśniania zjawisk i zależności między nimi, liczne i poważne błędy, styl nieporadny, trudności w formułowaniu odpowiedzi.

Sprawdzian wiadomości ustny- obejmuje jedno losowo wybrane pytanie za które student może otrzymać ocenę b.dobry – 3 pkt , ; dobry plus – 2,5 pkt , ;dobry – 2,0 pkt,; 1,5pkt dostateczny plus,; 0,5 i mniej – niedostateczny.

Sprawdzian wiadomości pisemny – obejmuje pytania otwarte o rozszerzonej odpowiedzi . Za pełną odpowiedź student otrzymuje 1 pkt za niepełną 0,5 pkt.

Oceny ; dostateczna – 51-60%; 61-70% dostateczny plus; 71-80% -dobry; 81-90% dobry plus; 91-100% bardzo dobry.

Test wiadomości kolokwium pisemne w pracowni umiejętności pielęgniarskich.

Test składa się z 30 pytań; jednokrotnego wyboru, wielokrotnego wyboru, wymagające krótkiej odpowiedzi , pytanie z luką, typu prawda fałsz. (za odpowiedź poprawną otrzymuje 1 pkt). Oceny ; dostateczna – 51-60%; 61-70% dostateczny plus; 71-80% -dobry; 81-90% dobry plus; 91-100% bardzo dobry.

Kryteria oceny umiejętności praktycznych i postawy w czasie zajęć w;

Pracowniach Monoprofilowego Centrum Symulacji Medycznej;

Z zakresu wiedzy;

- zna sprzęt wysokiej wierności, pośredniej i niskiej wierności,
- zna zasady konstruowania informacji zwrotnej opartej o opis, analizę i implementację,
- rozumie znaczenie umiejętności miękkich do prawidłowej pracy w zespole oraz wpływu na zapobieganie zdarzeniom niepożądanym w medycynie,

W zakresie umiejętności ;

- właściwie używać sprzęt podczas zajęć,
- umie skonstruować zaawansowaną informację zwrotną w oparciu opis, analizę i implementację,
- umie świadomie wykorzystywać wiedzę teoretyczną i praktyczną,

W zakresie kompetencji społecznych;

- współpracuje w grupie, bierze odpowiedzialność za podjęte działania,
- wykorzystuje zdobytą wiedzę na temat umiejętności miękkich w pracy w zespole,
- świadomy konieczności ciągłego uzupełniania wiedzy i umiejętności.

Ocenianie ciągle poprzez informacje zwrotne na podstawie podejmowanych działań.

Formy i warunki zaliczenia przedmiotu;

Przedmiot kończy się egzaminem pisemnym po II semestrze.

Egzamin pisemny.

5 Inne przydatne informacje o przedmiocie

1. Bezpośrednich informacji o problematyce zajęć i treściach programowych udziela Prowadzący w trakcie zajęć i podczas konsultacji
2. Zajęcia odbywać się będą w PSW w Białej Podlaskiej
3. Zajęcia odbywać się będą zgodnie z aktualnym planem zajęć
4. Konsultacje odbywać się będą zgodnie z obowiązującym terminarzem

*L – laboratorium (w przypadku zajęć z języka obcego oznacza lektorat)

** Zajęcia prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia **oraz konsultacje**

L.k.u.p.* - laboratorium kształtujące umiejętności praktyczne

ppn.* - praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego